

Vec C-366/24

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

21. máj 2024

Vnútroštátny súd:

Conseil d'État

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

17. máj 2024

Žalobkyňa:

Amazon EU Sàrl

Žalovaní:

Ministre de la Culture

Ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté
industrielle et numérique

[*omissis*]

Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko) rozhodujúca o sporných otázkach

(Spojená 9. a 10. komora, sporové oddelenie)

[*omissis*]

Predmet a okolnosti sporu:

Žalobou a dvoma vyjadreniami zaregistrovanými 22. mája, 15. novembra a 20. decembra 2023 na sekretariáte pre sporovú agendu Conseil d'État (Štátna rada) sa spoločnosť Amazon EU domáha, aby Conseil d'État (Štátna rada):

1) zrušila arrêté du 4 avril 2023 relatif au montant minimal de tarification du service de livraison du livre (výnos zo 4. apríla 2023 o minimálnom poplatku za službu doručenia kníh) z dôvodu prekročenia právomoci;

2) [*omissis*] [Návrh rozhodnutia o trovách konania]

Žalobkyňa tvrdí, že:

- výnos bol prijatý na základe nesprávneho procesného postupu, keďže nebol predložený na predbežnú konzultáciu Autorité de la concurrence (Orgán na ochranu hospodárskej súťaže, Francúzsko),
- ustanovenia článku 1 loi n° 2021-1901 du 30 décembre 2021 visant à conforter l'économie du livre et à renforcer l'équité et la confiance entre ses acteurs (zákon č. 2021-1901 z 30. decembra 2021 na podporu knižného hospodárstva a posilnenie spravodlivosti a dôvery medzi jeho účastníkmi), ktoré sú právnym základom napadnutého výnosu, porušujú ciele smernice 2000/31/ES z 8. júna 2000 a subsidiárne ustanovenia smernice 2006/123/ES z 12. decembra 2006,
- ustanovenia článku 1 zákona z 31. decembra 2021 sú v rozpore s voľným pohybom tovaru, ktorý zaručuje Zmluva o fungovaní Európskej únie.

Ministre de la culture (Ministerka kultúry, Francúzsko) dvoma vyjadreniami k žalobe, zaregistrovanými 19. októbra 2023 a 7. marca 2024, navrhuje žalobu zamietnuť. Tvrdí, že žalobné dôvody, ktoré predložila žalujúca spoločnosť, nie sú dôvodné.

Ministre de l'économie, des finances et de la souveraineté industrielle et numérique (Minister hospodárstva, financií a priemyselnej a digitálnej suverenity, Francúzsko) sa k žalobe nevyjadril.

So zreteľom na:

- Zmluvu o Európskej únii,
- Zmluvu o fungovaní Európskej únie,
- Chartu základných práv Európskej únie,
- smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000,
- smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006,
- la loi n° 81-766 du 10 août 1981 (zákon č. 81-766 z 10. augusta 1981),
- la loi n° 2021-1901 du 30 décembre 2021 (zákon č. 2021-1901 z 30. decembra 2021),
- le code de commerce (Obchodný zákonník),
- le code de justice administrative (Správny súdny poriadok),

[omissis]

[podrobnosti o konaní]

Keďže:

- 1 Podľa článku 1 prvého odseku loi du 10 août 1981 relative au prix du livre (zákona z 10. augusta o cenách kníh), v znení článku 1 zákona z 30. decembra 2021 na podporu knižného hospodárstva a posilnenie spravodlivosti a dôvery medzi jeho účastníkmi: „*každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá vydáva alebo dováža knihy, je povinná stanoviť maloobchodnú cenu za knihy, ktoré vydáva alebo dováža*“. Podľa štvrtého odseku toho istého článku 1 „*Maloobchodníci musia účtovať skutočnú maloobchodnú cenu vo výške 95 % až 100 % ceny stanovenej vydavateľom alebo dovozcom. Ak je kniha zaslaná kupujúcemu a nie je vyzdvihnutá v kníhkupectve, predajná cena je cena stanovená vydavateľom alebo dovozcom. Predajca nesmie za žiadnych okolností ponúkať priamo ani nepriamo službu doručenia kníh bezplatne, pokiaľ kniha nie je vyzdvihnutá v kníhkupectve. Táto služba musí byť účtovaná v súlade s minimálnou sumou stanovenou výnosom ministra kultúry a ministra hospodárstva na základe odporúčania Autorité de régulation des communications électroniques, des postes et de la distribution de la presse (Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií, pôšt a distribúcie tlače, Francúzsko). Tento výnos zohľadňuje ceny, ktoré ponúkajú poskytovatelia poštových služieb na trhu maloobchodného predaja kníh, a potrebu zachovať hustú sieť maloobchodných predajcov na danom území*“.

- 2 Minister hospodárstva, financií a priemyselnej a digitálnej suverenity a ministerka kultúry výnosom zo 4. apríla 2023, ktorý bol prijatý na účely uplatňovania článku 1 ods. 4 zákona z 10. augusta 1981, stanovili minimálnu výšku poplatku za službu doručenia kníh domov, na jednej strane na 3 eurá s daňou za každú objednávku obsahujúcu jednu alebo viac kníh, ktorých nákupná hodnota bola v novom stave nižšia ako 35 eur s daňou, a na druhej strane na viac ako 0 eur s daňou za každú objednávku obsahujúcu jednu alebo viac kníh, ktorých nákupná hodnota bola v novom stave vyššia ako 35 eur s daňou. Spoločnosť Amazon EU sa domáha zrušenia tohto výnosu z dôvodu prekročenia právomoci.

O konzultácii s orgánom na ochranu hospodárskej súťaže:

- 3 [omissis]
- 4 [omissis] [žalobný dôvod týkajúci sa bodu vnútroštátneho práva, ktorý nie je relevantný pre prejudiciálne otázky]

O dodržaní práva Európskej únie:

- 5 Na jednej strane podľa článku 22 Charty základných práv Európskej únie „*Únia rešpektuje kultúrnu, náboženskú a jazykovú rozmanitosť*“. Podľa článku 3 ods. 3 posledného pododseku Zmluvy o Európskej únii „*Únia rešpektuje svoju bohatú kultúrnu a jazykovú rozmanitosť*“. Podľa článku 167 Zmluvy o fungovaní Európskej únie „*1. Únia prispieva k rozkvetu kultúr členských štátov... 2. Činnosť Únie sa zameriava na podporu spolupráce medzi členskými štátmi a v prípade potreby na podporu a dopĺňovanie ich činnosti v nasledujúcich oblastiach: ... – umelecká a literárna tvorba... 4. Únia zohľadní kultúrne aspekty vo svojej činnosti podľa iných ustanovení zmlúv, a to predovšetkým tak, aby rešpektovala a podporovala rozmanitosť jej kultúr*“.
- 6 Na druhej strane podľa článku 34 Zmluvy o fungovaní Európskej únie: „*množstevné obmedzenia dovozu a všetky opatrenia s rovnocenným účinkom sú medzi členskými štátmi zakázané*“. Podľa článku 56 tejto zmluvy „*v rámci nasledujúcich ustanovení sú zakázané obmedzenia slobody poskytovať služby v Únii vo vzťahu k štátnym príslušníkom členských štátov, ktorí sa usadili v niektorom inom členskom štáte ako príjemca služieb*“.
- 7 V prvom rade [omissis]
- 8 [omissis]
- 9 [omissis]
- 10 [omissis] [žalobný dôvod založený na nezlučiteľnosti sporných ustanovení vnútroštátneho práva so smernicou 2000/31, ktorý vnútroštátny súd zamietol v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora a ktorý je vo vzťahu k prejudiciálnym otázkam irelevantný]

- 11 V druhom rade podľa článku 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu „*1. táto smernica stanovuje všeobecné ustanovenia, ktoré uľahčujú výkon slobody poskytovateľov usadiť sa a voľný pohyb služieb, pričom sa zachová vysoká úroveň kvality služieb... 4. Táto smernica neovplyvňuje opatrenia prijaté na úrovni Spoločenstva alebo na vnútroštátnej úrovni, v súlade s právom Spoločenstva, na ochranu alebo na podporu kultúrnej alebo jazykovej rôznorodosti či plurality médií*“. Podľa článku 16 odsek 1 tejto smernice „*členské štáty rešpektujú právo poskytovateľov poskytovať služby v inom členskom štáte, než v tom, v ktorom sú usadení./Členský štát, v ktorom sa poskytuje služba, zabezpečuje voľný prístup k činnosti v oblasti služieb a jej slobodné vykonávanie na svojom území./Členské štáty nepodmieňujú prístup k činnosti v oblasti služieb alebo jej vykonávanie na svojom území splnením požiadaviek, ktoré nedodržiavajú tieto zásady: a) nediskriminácia...; b) nevyhnutnosť: požiadavka musí byť opodstatnená dôvodmi verejného poriadku, verejnej bezpečnosti, verejného zdravia alebo ochrany životného prostredia; c) proporionalita...*“.
- 12 Žalujúca spoločnosť na podporu tvrdenia, že napadnutý výnos je nezákonný, uvádza, že ustanovenia článku 1 štvrtého odseku zákona z 10. augusta 1981, ktoré tento výnos vykonáva, porušujú ciele smernice 2006/123/ES, keďže podmieňujú slobodu poskytovania služby požiadavkou, ktorá je nezlučiteľná s podmienkami stanovenými v článku 16 odsek 1 tejto smernice. Ministerka kultúry na svoju obranu v prvom rade tvrdí, že sporné ustanovenia boli prijaté s cieľom zachovať redakčnú rozmanitosť a následne kultúrnu rozmanitosť, a preto podľa článku 1 ods. 4 smernice 2006/123/ES nepatria do jej pôsobnosti. Subsidiárne ministerka uvádza, že zachovanie kultúrnej rozmanitosti je dôvodom, ktorým možno odôvodniť sporné opatrenie.
- 13 Odpoveď na tento žalobný dôvod závisí od toho, či sa ustanovenia článku 1 ods. 4 smernice 2006/123/ES majú vykladať v tom zmysle, že vylučujú z rozsahu pôsobnosti tejto smernice vnútroštátne opatrenie, ktorým sa na území členského štátu upravuje činnosť v oblasti služieb s cieľom chrániť alebo podporovať kultúrnu rozmanitosť, alebo sa či sa v spojení s článkom 16 odsek 1 písm. b) tejto smernice majú vykladať v tom zmysle, že ochrana alebo podpora kultúrnej rozmanitosti môže odôvodniť výnimku zo zákazu uplatniť na poskytovateľov služieb usadených v inom členskom štáte požiadavku zavedenú takouto vnútroštátnou právnou úpravou.
- 14 V prípade, ak by Súdny dvor prijal takýto kombinovaný výklad článkov 1 a 16 smernice, vzniká tiež otázka, či posúdenie zlučiteľnosti vnútroštátnej úpravy, o akú ide v prejednávanej veci, s cieľmi sledovanými smernicou 2006/123/ES vylučuje rovnaké preskúmanie z hľadiska primárneho práva Európskej Únie.
- 15 V treťom rade, v prípade, ak by bolo potrebné posúdiť zlučiteľnosť vnútroštátneho opatrenia prijatého s cieľom chrániť alebo podporovať kultúrnu rozmanitosť so slobodami, ktoré zaručujú články 34 a 56 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie, vzniká otázka, či vnútroštátne opatrenie, ktorým sa stanovuje minimálny poplatok

za doručenie tovaru domov, treba považovať za opatrenie týkajúce sa spôsobu predaja tohto tovaru, a teda či ho treba posúdiť z hľadiska voľného pohybu tovaru, alebo či je potrebné spornú právnu úpravu posúdiť z hľadiska poskytovania služieb, najmä so zreteľom na zásah do činnosti online predaja tohto tovaru alebo v súvislosti s odlišnou povahou služby doručovania a služby predaja tovaru.

- 16 Tieto otázky sú rozhodujúce pre výsledok sporu, o ktorom má rozhodnúť Conseil d'État (Štátna rada). Predstavujú vážne ťažkosti. Preto je potrebné ich predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a až do rozhodnutia Súdneho dvora prerušiť konanie o návrhoch predložených žalujúcou spoločnosťou.

Rozhodol:

Článok 1: Konanie sa prerušuje, kým Súdny dvor Európskej únie rozhodne o týchto otázkach:

1. Majú sa ustanovenia článku 1 ods. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu vykladať v tom zmysle, že vylučujú z jej pôsobnosti vnútroštátne opatrenie, ktoré upravuje činnosti poskytovania služieb na území členského štátu s cieľom chrániť alebo podporovať kultúrnu rozmanitosť, alebo sa majú v spojení s ustanoveniami článku 16 ods. 1 písm. b) tejto smernice vykladať v tom zmysle, že ochrana alebo podpora kultúrnej rozmanitosti môže odôvodniť výnimku zo zákazu uplatniť na poskytovateľov služieb usadených v inom členskom štáte požiadavku zavedenú takouto vnútroštátnou právnou úpravou?
2. Vylučuje posúdenie zlučiteľnosti takejto vnútroštátnej právnej úpravy s cieľmi sledovanými smernicou 2006/123/ES rovnaké preskúmanie z hľadiska primárneho práva Európskej únie?
3. V prípade, ak by bolo potrebné posúdiť zlučiteľnosť vnútroštátneho opatrenia prijatého s cieľom chrániť alebo podporovať kultúrnu rozmanitosť so slobodami, ktoré zaručujú články 34 a 56 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, má sa vnútroštátne opatrenie, ktorým sa stanovuje minimálny poplatok za doručenie tovaru domov považovať za opatrenie týkajúce sa spôsobu predaja tohto tovaru, a teda sa má posudzovať výlučne z hľadiska voľného pohybu tovaru, alebo je potrebné posúdiť túto právnu úpravu výlučne z hľadiska slobody poskytovania služieb, najmä s ohľadom na zásah do činnosti online predaja tovaru, alebo na odlišnú povahu poskytovania tovaru a služby predaja tovaru?

[omissis] [bod výroku, ktorý sa týka oznámenia rozhodnutia]

[omissis] [informácie týkajúce sa vyhlásenia rozhodnutia, zloženia rozhodovacej komory a výkonu rozhodnutia]